

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
NO-0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Oslo, 14. oktober 2013

Høringsuttalelse om forslag til ny støtteordning for kvalitetsjournalistikk

Mediehuset Nettavisen støtter forslaget om å lage en ny støtteordning for kvalitetsjournalistikk, men vi råder departementet til å lage en ordning som kan gi økonomisk støtte til redaksjoner – ikke bare frittstående enkeltjournalister.

Som kjent er mye av dagens mediestøtte forbeholdt papiraviser som har hatt en stadig tilbakegang de siste tiårene. Siden 1997 har andelen som leser en papiravis daglig sunket fra 85 til 55 prosent, ifølge Norsk Mediebarometer 2012 fra Statistisk sentralbyrå. I samme periode har andelen som bruker internett økt fra tilnærmet null til 80 prosent.

(Kilde: <http://ssb.no/medie>)

Veksten i lesing i nettavisene og fallet for papiravisene har også en demografisk side: Det er kun i aldersgruppen over 67 år at det nå er flere papiravislesere enn internettbrukere. Konsekvensen av denne endringen er at sterke virkemidler som momsfratak og direkte pressestøtte støtter en stadig mindre andel av nyhetsproduksjonen – og færre og færre lesere.

Endringen i brukervaner har skjedd samtidig med en endring av mediernes forretningsmodell. Nettaviser og mobilutgaver er i all hovedsak gratis, men annonsefinansiert. Det gir et incitament for utgiverne til å prioritere journalistikk som får mange lesere – og følgelig høye annonseinntekter. Når dette kommer samtidig med behov for kostnadsreduksjoner, risikerer man en vridning med mindre rom for gravende journalistikk. En slik utvikling er viktig å motvirke - både gjennom redaksjonelle valg hos de nye mediene, men også ved å bruke offentlige midler som en stimulans.

Prinsipielt er det viktig at nyhetsarbeid og gravejournalistikk er uavhengig av økonomiske og politiske makthavere. Det er følgelig vesentlig at tildeling av midler ikke foretas av Kulturdepartementet eller noe annet organ underlagt kulturministerens instruksjonsmyndighet. På det punktet er Mediehuset Nettavisen på linje med forslaget fra departementet.

Høringsnotatet drøfter to ulike modeller:

- a) Prosjektstøtte
- b) Stipendordning

Mediehuset Nettavisen mener at den sentrale problemstillingen er at støtteordningen bør ha som siktemål ikke bare å øke produksjonen - men også publiseringen - av kvalitetsjournalistikk.

Ved å åpne for økonomisk støtte til journalister/redaksjoner i nettaviser og mobilutgaver oppnår man både å motvirke de økonomiske incitamentene som ligger i en annonsefinansiert forretningsmodell – samt å øke sannsynligheten for at journalistikken blir publisert og får mange lesere.

Historisk har de fleste graveprosjekter skjedd i redaksjoner, og som et samspill mellom journalister, redaksjonelle ledere og redaktører. Etter vårt syn tilsier det at støtten også bør kunne gis til nettredeksjoner/nettjournalister – ikke kun frilansere og personer som er utenfor etablerte redaksjoner.

Mediehuset Nettavisen er enig i at en stipendordning er det beste for å bevare den redaksjonelle uavhengigheten.

Konklusjon:

- Mediehuset Nettavisen støtter forslaget om å opprette en støtteordning for kvalitetsjournalistikk.
- Vi er enig i at ordningen må forvaltes utenfor instruksjonsmyndigheten til kulturministeren.
- Vi er enig med departementet i at en stipendordning er bedre enn prosjektstøtte.
- Men vi mener at støtteordningen må være åpen for stipender som går til nettjournalister/nettredeksjoner – og ikke øremerkes for personer utenfor redaksjonelle miljøer.

Med vennlig hilsen
Mediehuset Nettavisen AS

Gunnar Stavrum
Sjefredaktør